

Vedlikeholdskalender SOMMER

– juni, juli og august

Skadeforebygging

Vedlikehold er skadeforebygging i praksis, og bra både for deg, lommeboka di og huset ditt. Her har du en oversikt over anbefalte tiltak for vedlikehold av boligen din – både innendørs og utendørs – som du kan ta tak i når sommeren kommer.

Inne

Rens filter i kjøkkenvifte

Rens filter i oppvaskmaskin

Rens filter i vaskemaskin

Rens filter i avtrekksventiler

Sjekk røykvarslere og brannslukkingsapparat

Ute

Vask husvegg, garasje, terrasse og gjerde

Gjennomfør årets malejobb

På sparebank1.no finner du egne veiledningssider knyttet til hvert enkelt punkt med detaljert informasjon om fremgangsmåte og instruksjonsvideo.

Veiledninger – Sommer

Innhold

Inne	2
Rens filter i kjøkkenvifte	2
Rens filter i oppvaskmaskin	3
Rens filter i vaskemaskin	4
Rens filter i avtrekksventiler	5
Sjekk røykvarslere og brannslukkingsapparat	5
Ute	6
Vask husvegg, garasje, terrasse og gjerde.....	6
Gjennomfør årets malejobb	7

Inne

Rens filter i kjøkkenvifte

Hvorfor?

Bedre inneklima og tryggere matlaging! Hvis kjøkkenviften er full av fett, vil den være i dårligere stand til å ta opp osen av damp og fett fra matlaging. Det vil føre til at matos, fett og røyk legger seg rundt i huset istedenfor. Viften kan også bli ødelagt av for mye fett, og i aller verste konsekvens kan fett renne ned fra viften og skape brann dersom fettene treffer en varm kokeplate og flammene rekker opp til filteret. Heldigvis kan du forhindre at dette skjer ved å vedlikeholde kjøkkenfilteret.

Hvordan?

1. Ta ut støpselet på kjøkkenviften.
2. Fyll kjøkkenvasken med varmt vann blandet med oppvaskmiddel og rør rundt.
3. Ta av fettfilteret i kjøkkenviften og legg filteret i vasken i minst to timer, kanskje over natten hvis filtrene er veldig skitne.
  - NB! Enkelte fettfiltre kun er tynne tøy- eller stoffmatter. Disse kan ikke vaskes, og må byttes. Sjekk gjerne i bruksanvisningen om ditt filter tåler maskinoppvask.
4. Bruk en gammel oppvaskbørste for å løsne så mye fett som mulig.
5. Når filteret virker relativt rent, kan de fleste fettfiltre vaskes i oppvaskmaskin. Kjør filteret alene i maskinen, slik at det ikke setter seg fett på annet som vaskes samtidig.
  - Hvis du renser filteret ofte (hver 3. uke) kan du begynne direkte på steg 5 med å putte filteret i oppvaskmaskinen.
6. Ta ut viftehjul og luftinntaksring og vask de med oppvaskmiddel og -børste.
7. Tørk godt både på undersiden av ventilatoren og på kanten mot innsiden der hvor filteret skal stå med en mikrofiberklut med kjøkkenspray.
8. Sørg for at filter, viftehjul og luftinntaksring og der du har vasket på viften er tørt.
9. Monter viftehjul, luftinntaksring og filter tilbake på plass.
10. Test at viften fungerer ved å putte et A4-ark på viften og se om viften kan holde det oppe.

Denne oppgaven bør gjøres månedlig.

Har du kullfilter – se her

1. Sjekk bruksanvisning eller søk opp på nett for å se om ditt kullfilter tåler vask. Hvis kullfilteret ikke tåler vask må du bytte til et nytt kullfilter, men hvis du kan vaske det, følg stegene under.
  - Hvor ofte man må bytte eller vaske kullfiltre avhenger av hvor mye du lager mat, da kullfilterets hovedoppgave er å fjerne lukt fra matosen før luften blåses ut i rommet igjen. En pekepinn kan være mellom et halvt og et helt år.
2. Vask kullfilteret på samme måte som vanlige filtre enten med oppvaskmiddel og varmt vann i vasken eller i oppvaskmaskinen. Sørg for at kullfilteret blir helt tørt etter vask.
3. Sett ovnen til 150 grader.
4. Legg kullfilteret i ovnen i ca. to timer. Kullet i kullfilteret blir nemlig inaktivt etter vask og må aktiveres i ovnen.
5. Plasser kullfilteret tilbake i kjøkkenviften når det er helt avkjølt.

Hva trenger man?

Oppvaskbørste, oppvaskmiddel eller tilsvarende fettløsende midler, mikrofiberklut, kjøkkenspray.

Rens filter i oppvaskmaskin

Hvorfor?

Ren oppvask! Dersom tingene du vasker i oppvaskmaskinen ikke blir helt rene, kan det tyde på at selve oppvaskmaskinen ikke er helt ren. Matrester, smuss og kalk samler seg i hele oppvaskmaskinen, spesielt i filtrene, som gjør at vaskeresultatet ikke blir optimalt. I verste fall kan det føre til at vannet i maskinen renner utover kjøkkengulvet. Det er heldigvis enkelt å vedlikeholde oppvaskmaskinen så du får skinnende rene tallerkener etter vask og unngår vannlekkasje.

Denne oppgaven bør gjøres månedlig.

Hvordan?

1. Sørg for at oppvaskmaskinen er tom før du begynner rengjøringen.
2. Ta ut filtrene i bunnen av oppvaskmaskinen.
3. Vask filtrene i rennende varmt vann med en oppvaskbørste.
4. Legg filtrene tilbake i oppvaskmaskinen og sørg for at de «klikker» seg på plass.
5. Spray kjøkkenspray på en tørr mikrofiberklut og tørk over sidene på oppvaskmaskindøren.
6. Hell en hel pose oppvaskmaskinrens i hovedkammeret for å vaske inne i oppvaskmaskinen.
  - Det du ikke får plass til i hovedkammeret kan du helle nederst i selve maskinen.
7. Velg et vanlig vaskeprogram og sett på oppvaskmaskinen med maskinrens i.

Hva trenger man?

Oppvaskbørste, kjøkkenspray, mikrofiberklut oppvaskmaskinrens.

Rens filter i vaskemaskin

Hvorfor?

En velfungerende vaskemaskin som er mindre utsatt for fremtidige problemer! Mange mindre feil med vaskemaskiner kan spores tilbake til filteret. Hvis vaskemaskinen vibrerer, lager høy lyd, bruker lengre tid på et program, stopper vilkårlig under et program eller klærne kommer ut rennende våte, kan det skyldes et tett filter. Små fremmedelementer som knapper og mynter kan også feste seg i filteret og i verste fall komme ut til pumpen og hindre at pumpehjulet roterer. Heldigvis kan alle disse problemene løses raskt og enkelt med rengjøring og vedlikehold av filteret. Hvis du rengjør vaskemaskinfilteret regelmessig, vil det også forebygge fremtidige problemer med vaskemaskinen.

Ikke koble vaskemaskinen til strøm via en skjøteledning og ikke kjør vaskemaskinen samtidig som tørketrommelen hvis de er på samme sikringskurs! Det kan være brannfarlig.

Hvordan?

VIKTIG: La vannet kjøle seg ned før du begynner på denne oppgaven. Hvis du vasker med høye temperaturer, kan vannet bli veldig varmt. Dersom du kommer borti det varme vannet, kan du bli skåldet.

1. Steng vannkranen slik at det ikke kan strømme inn vann.
2. Sørg for at vaskemaskinen er av og dra ut kontakten.
3. Åpne og ta av serviceluken og legg et håndkle på gulvet.
4. Ta av pumpedekselet.
  - Merk at steg 5 til 7 ikke er relevant for alle, sjekk din vaskemaskin og bruksanvisning.
5. Før dreneringsslangen over til en beholder og ta av hetten slik at restvannet kan renne ut i beholderen.
  - Det kan hende du må drenere vannet i beholderen flere ganger.
  - Mer at vannet kan være varmt rett etter klesvask, så vær forsiktig!
6. Sett på hetten og legg dreneringsslangen tilbake etter at alt vannet er drenert.
7. Skru forsiktig av pumpedekselet.
  - Merk at det kan komme ut restvann.
8. Skru av filterlokket, og skyv det ut.
  - Nå vil det komme vann på håndkleet du har lagt ned, og det kan hende du finner fremmedelementer i filteret, slik som mynter, knapper eller loansamling.
9. Fjern fremmedelementer i filteret, slik som mynter, knapper eller loansamling og rengjør filteret ved å skylle det med varmt vann.
10. Rengjør innsiden, gjengene på pumpedekselet og pumpehuset med en mikrofiberklut.
11. Sjekk om pumpehjulet beveger seg fritt og kan rotere med en skje eller pinne.
12. Skru filterlokket godt på i vertikal posisjon.
13. Sett på pumpedekselet igjen, og skru det godt fast. Håndtaket må være i vertikal posisjon.
14. Sett på serviceluken igjen, og lås den på plass.
15. Koble til strøm og vanntilførsel.

MERK: For å unngå at det renner ubrukt vaskemiddel rett ned i avløpet under den neste vaskesyklusen, kan du helle 1 liter vann i rommet "flytende vaskemiddel" og starte dreneringsprogrammet.

Hva trenger man?

Mikrofiberklut, flat skrutrekker eller noe annet flatt for å åpne serviceluken.

Rens filter i avtrekksventiler

Hvorfor?

Bedre ventilasjon og luftkvalitet! Over tid blir avtrekkskanalen i baderomsviften tilsmusset og skitnet til av insekter, pollen, veistøv, sot og annet som finnes i lufta. Dette gir dårlig ventilasjon og luftkvalitet, i tillegg til at det kan skape kondensproblemer. Dersom det blir for mye støv, kan det være brannfarlig. Det er heldigvis raskt og enkelt å rengjøre ventilatoren, så gjør det til en vane.

Hvordan?

1. Sørg for at viften er av før du begynner arbeidet.
2. Støvsug eller tørk utsiden og åpningen av avtrekksventilen med en tørr mikrofiberklut.
3. Dersom viften er veldig skitten kan du vaske utsiden og åpningen med vann og såpe.
  - Hvis det har kommet mugg på ventilatoren må du bruke muggdrepende midler.
4. Dersom ventilen kan demonteres kan du ta av dekselet for å vaske innsiden med vann og klut og vaske dekselet i oppvaskmaskinen. Sørg for å tørke dekselet godt før du setter det på plass.
5. Test at viften fungerer ved å putte litt dopapir på viften og se om viften kan holde det oppe.

Hva trenger man?

Mikrofiberklut, støvsuger, skrutrekker dersom du vil demontere, vaskemiddel, evt. muggdrepende midler.

Sjekk røykvarslere og brannslukkingsapparat

Hvorfor?

Vær godt forberedt hvis det skulle oppstå brann! Alle boliger skal enten ha en husbrannslange eller et brannslukkingsapparat med minst 6 kg pulver eller skum. Det er ingen som ønsker at det skal oppstå brann, men noen ganger kan uhell skje. Er man godt forberedt og har fungerende røykvarslere og brannslukkingsapparat, kan man evakuere forttere, hindre flammespredning og redusere skadeomfanget betydelig. Heldigvis er det lett å sjekke både røykvarslere og brannslukkingsapparat, og å gjøre det til en god rutine.

- Test røykvarslere jevnlig, helst én gang i måneden. Bytt batteri i røykvarsleren minst én gang i året. Gir røykvarsleren fra seg korte pip, betyr det at batteriet er dårlig og må byttes.
- Test røykvarslere jevnlig, helst én gang i måneden. Bytt batteri i røykvarsleren minst én gang i året. Gir røykvarsleren fra seg korte pip, betyr det at batteriet er dårlig og må byttes.
- Snu brannslukkingsapparatet opp-ned noen ganger hvert kvartal slik at pulveret inni ikke klumper seg.
- Kontroller husbrannslangen én gang i året.

Få med alle i husstanden for å gjøre denne oppgaven og gjennomfør gjerne en brannøvelse.

Hvordan?

1. Hold test-knappen på røykvarsleren inne i noen sekunder. Da skal den begynne å pipe. Sjekk at du hører røykvarsleren i alle rom.
2. Trykk på test-knappen for å stoppe pipingen. Piper den ikke, må du bytte batteri og gjenta testen.
3. Sjekk at pilen på trykkmåleren på toppen av brannslukkingsapparatet står på det grønne feltet.
4. Sjekk at forseglingen eller plomberingen på toppen av brannslukkingsapparatet ikke er brutt, har skader eller rust.
5. Snu brannslukkingsapparatet opp-ned noen ganger og prøv å høre etter om du kan høre lyden av pulveret inni som sildrer nedover.
6. Rull ut hele husbrannslangen og sjekk at kranen fungerer og at slangen ikke er morken eller har sprukket.
7. Sjekk at kranen fungerer.

Hva trenger man?

Batterier til røykvarsleren.

Ute

Vask husvegg, garasje, terrasse og gjerde

Hvorfor?

En yttervegg beskytter bærekonstruksjonen til huset! Over tid kan ytterveggen bli fuktig og de minste sprekker i veggen kan skape grobunn for sopp og råte. Det er ikke alltid lett å se slike skader før sopp og råte er godt i gang med å legge seg som et svart og skittent lag på kledningen. Derfor er det lurt å jevnlig sjekke ytterveggen, samt garasjen, terrassen og gjerder, slik at man har mulighet til å oppdage skader raskt og redusere skadeomfanget og kostnader. En real vask av utendørs treverk kan redusere risikoen for at sopp og råte vokser, i tillegg til at husvegg, garasje, terrasse og gjerder vil se så godt som nymalte ut igjen. Vask av treverk er også nødvendig før en eventuell malejobb!

- Sopp og råte finnes typisk på den nedre delen av kledningen, ved beslag over vinduer og dører og ved dørkarmen.
- Ikke vask når det er sol og varmt. Da vil vannet tørke raskere og du får ikke skrubbet ordentlig. Vask heller når det er overskyet.

Hvordan?

1. Spyl over veggen med en hageslange.
  - a. Vær forsiktig med bruk av høytrykkspyler da kraftig trykk kan skade trepanelet og vann kan komme inn i treverket.
2. Bruk ønsket vaskemiddel tilpasset utendørs trepanel og påfør nedenfra og opp.
3. Bruk en kost med forlengerskaft og skrubbe veggen.
  - a. Pass på at du holder det fuktig underveis – legg på mer såpe ved behov.
4. Bruk hageslangen til å spyle av såpen ovenfra og ned, og la veggen tørke godt før videre behandling (hvis du f.eks. skal male).
5. Spyl garasjeporten med hageslange for å få vekk det meste av skitt som har lagt seg.
  - a. Ikke bruk høytrykkspyler.
6. Vask porten med en svamp og mildt såpevann som Zalo.
  - a. Sterke vaskemidler kan skade overflatebehandlingen.
7. Poler eller voks garasjeporten dersom din garasjeport har belegg som tåler den type behandling.
8. Spyl terrasse og gjerder med hageslangen.
9. Bruk passende rengjøringsmiddel og påfør med en kost eller svamp.
10. Skyll med hageslange.

Hva trenger man?

Hageslange, vann, vaskemiddel til trepanel, påføringsflaske, kost med forlengerskaft, hansker, beskyttelsesbriller

Gjennomfør årets malejobb

Hvorfor?

Et fint maleresultat som varer og beskytter ytterveggen! Over tid kan maling begynne å flasse, ytterveggen bli fuktig, og sopp og råte begynne å vokse. Slike skader er ikke alltid like lett å se, og de kan påvirke isolasjonen i veggen og bæreevnen til huset. Derfor er det lurt å jevnlig sjekke og vaske ytterveggen for å tidlig oppdage skadetegn, og male på nytt når maling flasser eller når levetiden til malingen nærmer seg slutten.

- Vent med å male til treverket har lav nok fuktighet. På mange typer maling står det at maks fuktighet i treverket skal være 18 vektprosent, men vi anbefaler å vente til fuktigheten er nede i 15 for å sikre deg mot avvik i måleren. Normale panelbord er tørre nok for maling etter én til to dager med sol.
- Det er best å male når er overskyet eller akkurat har blitt skygge på den siden det skal males! Stekende sol gjør at malingen tørker for fort. Begynn å male når du vet at det skal være opphold.
- Mal yttervegger og annet på utsiden av huset før malingens levetid utgår. Levetiden er avhengig av klima og type maling, men generell levetid er ca. 10 - 12 år. Når levetiden er over, er ikke malingen tett. Dette kan føre til at treverket blir utsatt for fukt.

Hvordan?

1. Se etter steder der malingen har begynt å flasse av eller har blitt matt.
2. Mål fukt i treverket ved å putte de to piggene i fuktmåleren inn i treverket.
  - Fuktmålere kan ofte lånes der man kjøper maling.
  - Hvis det er lenge siden det har regnet, og treverket likevel ikke blir tørt nok, bør du sjekke om du har et problem med fukt som trenger inn i treverket fra innsiden.
3. Vask ytterveggen før du maler.
  - Følg vedlikeholdsoppgaven «Vask husvegg, terrasse og gjerde» dersom du ikke allerede har gjort det. Hvis man maler oppå et skittent treverk, kan man få dårlig vedheft og et mindre pent resultat.
4. Bruk en skrape for å skrape av maling som har flasset av.
5. Dekk til flater der du ikke vil ha maling, som terrassegulv, takrenner og nedløpsrør.
6. Grunn endeveen (under og nederst på panelbordet) flere ganger til treverket slutter å trekke til seg grunningen.
7. Påfør grunning på områdene som har blitt skrapet og vent til det tørker.
8. Mal ytterveggen. Begynn med å male detaljer ved taket, deretter mal selve veggen og til slutt mindre flater som vinduskarmer.
  - Vær nøye med at malingen ikke renner nedover!
9. Pakk de brukte penslene i plast eller vask dem mens malingen tørker.
10. Mal et nytt strøk på samme måte som tidligere: først detaljer ved taket, så veggen og mindre flater.
11. Vask pensler og rydd vekk det du har dekket til med.

Hva trenger man?

Skrape, dekkplast eller noe annet til å dekke med, rørepinne, grunning, maling, rulle, pensler, forlengerskaft, wiper til flekkfjerning på hender og overflate, maleklær som tåler å få malingsøl på seg, malehansker.